

JUČER, DANAS, SUTRA…

Starije generacije kažu često kako je jučer bilo bolje nego danas.

Jesu li u pravu?

Vjerojatno, ali ipak ne baš u svakom stavu.

Možda su im promjene suvremenog svijeta postale nejasne, možda i teške

ili su im se zamaglila sjećanja na godine mladosti nestašne.

Kažu oni tako:

„Nekoć smo druge pitali gdje se nalaze, na kojem su mjestu.

Danas se pitamo u kojem je netko svijetu, virtualnom ili realitetu.“

„Lako smo se susretali, pronalazili jedni druge.

Ljudima sada za to trebaju svemirske stanice,

„gps“ mreže i tehnologije lude.“

„Interesiralo nas je što netko radi ili čita,

a sada je „fora“ koju on-line igru igra?“

„Drugima smo pisali pisma, poezije ili proze,

sada se na brzinu pošalju „fotke“ i neke nove, dobre poze.“

„Znali smo se pitati što se nekome zapravo po glavi vrzma.

Mlade ljude danas uglavnom dobra definicija mišića drma.“

„Pričali smo kako se osjećamo, možda da smo tužni ili sretni,

sada jedni drugima pošaljemo samo emotikon neki.“

„Što to lice veselo ili tužno zapravo zbori,

što se sve iza njega krije ili stoji?“

„Pitamo se gdje su nestale dječje igre:

nabijanja lopte, preskakanje lastike, slaganje kockica lega?

Danas zapravo svatko u svoj ekran gleda.“

„Brzo saznamo tko, gdje i s kime pije piće, što je za ručak jeo,

gdje se odmara i kakvu odjeću voli…

Zapravo, samo ne znamo kako netko s bitnim stvarima stoji.“

Broj „pratitelja“ na Instagramu raste nam iz dana u dan,

a opet, čini se da je svatko sa svojim problemima sve više sam.“

„Drugima i sebi stvaramo dojam kako nam štošta više nije problem.

Povezati se, voljeti i biti voljen, problem je mnogima postao golem.“

Isto je nebo, isti smo ljudi…, jučer, danas i sutra.

Tekst kroz nekoliko situacija prikazuje nostalgiju starije generacije za „izgubljenim“ djetinjstvom i mladošću te njihovo nerazumijevanje, neprihvaćanje ili nesnalaženje u mnoštvu promjena s kojima se moraju suočavati. Isto tako on prikazuje i „zaborav“ (selektivno pamćenje) o tome kakvi su oni zapravo bili kao „nova generacija“.

Sva životna razdoblja čovjeka obilježena su promjenama. One su uvijek svrhovite, ali za pojedinca i njegovu okolinu mogu biti više ili manje zahtjevne. Njihovi ishodi vidljivi su u novom identitetu koji pojedincu olakšava prihvaćanje novih životnih uloga i očekivanja, a time i bolju prilagodbu. Dobar odgovor pojedinca ovisiti će o njegovoj spremnosti za učenje, promjene, prilagođavanje i prihvaćanje.

Svijet je stalno u promjenama, giba se, pulsira u ritmu „generacije koja je na vlasti“, ali i nadolazeće koja će u njega unijeti neke nove elemente. Nekoć su se procesi promjena odvijali sporije, danas sigurno neusporedivo brže. Osim brzine, današnje promjene su sve zahtjevnije što nerijetko rezultira osjećajem stresa.

Sigurno da se o vrijednostima novih trendova kako u smislu njihove zastupljenosti, tako i njihove kvalitete mora kritički razmišljati jer sve „novotarije“ nisu nužno dobre za mentalno zdravlje pojedinca. Ponekad je to tako jer one same po sebi ne predstavljaju kvalitetu, ponekad zato što se ne koriste na etičan način ili se pretjerano koriste na štetu drugih ponašanja.

Generacijski jaz je uvijek postojao i bio izvor prijepora. Izvori još snažnijih prijepora između generacija mogu proizaći iz tehnološkog napretka - količine i brzine promjena koje on generira. Ovo je vjerojatno smanjilo vrijeme između tzv. „nove“ i „stare“ generacije pa je ono sada puno kraće. Isto tako oni mogu proizaći iz činjenice da se danas roditelj postaje kasnije, nerijetko u četrdesetim godinama.

Predrasude o starosti, stigmatizacija, poticanje „kulta mladosti i ljepote“, elementi su koji potiču generacijske jazove i ne doprinose boljitku društva. Životna i radna iskustva, znanja te produkti aktivnosti starije generacije, značajni su elementi koje nasljeđuju i nastavlja nadograđivati nadolazeće generacije. Suradnja i tolerancija dobri su načini smanjivanja nesporazuma među njima.

Katarina Čolak Jurić, prof. psiholog

Stručni suradnik u Službi za mentalno zdravlje